

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>G Інженерія, виробництво та будівництво</i>
Спеціальність	<i>G 1 Хімічні технології та інженерія</i>
Освітня програма	<i>Хімічні технології та інженерія</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>Ікурс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ЄКТС/ 60 год (Лекційні заняття – 16 год., семінарські заняття -14 год., СР-30 год)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>модульна контрольна робота, залік</i>
Розклад занять	<i>Лекції (один раз на два тижні), Семінарські заняття (один раз на два тижні бажано після лекції)</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Відповідальний за силабус Доцент, к.і.н., доцент каф. історії Боева Світлана Юрївна 097-526-40-48; svit.bojeva@gmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>Курс розміщені на дистанційній платформі «Сікорський» із застосуванням платформ Moodle (https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=5006)</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

«Історія української культури» є фундаментальною навчальною дисципліною, що належить до нормативних освітніх компонентів циклу загальної підготовки бакалавра з хімічних технологій та інженерії.

Предметом дисципліни «Історія української культури» є засвоєння цінностей і досягнень багатокультурної спадщини України й світу; розуміння основних етапів, процесів, подій історії української культури і культур національних спільнот України та української діаспори з давніх часів до сьогодення в контексті світового розвитку цивілізації.

Мета вивчення дисципліни – формування у майбутніх спеціалістів історичної та національної свідомості, загальнолюдських духовних цінностей; національної та релігійної толерантності, поваги до культури і звичаїв різних народів; виховання патріотизму; підвищення загальноосвітнього та культурного рівня студентської молоді; орієнтація особистості на засвоєння цінностей і досягнень багатокультурної спадщини України й світу, а також сприяння теоретичному осмисленню особливостей розвитку історико-культурного процесу в Україні, його впливу на сучасні суспільно-політичні процеси.

Навіщо це потрібно студенту? Завершивши навчання у вищому навчальному закладі переважна частина молоді працює за обраним фахом. Відповідно це не лише кваліфіковані фахівці у обраній сфері, а й люди з університетською освітою, яка передбачає і гуманітарну підготовку відмінну від базового загальноосвітнього рівня. Знання з історії української культури дадуть можливість продемонструвати високий рівень інтелігентності.

Відповідність програмних компетентностей та результатів навчання. Навчальна дисципліна, як компонент освітньо професійної програми підготовки бакалавра забезпечує:

Інтегральну компетентність – Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми хімічних технологій та інженерії, що передбачає застосування теорій та методів хімічних технологій та інженерії.

Загальні компетентності (soft skills):

ЗК 07 – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.;

ЗК 08 – Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

Програмні результати навчання:

ПРН 13 – Розуміння хімічної інженерії як складника сучасних науки і техніки, її місця у розвитку інженерії, української держави та загальноосвітньої культури.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою).

В структурно-логічних схемах освітньо-професійних програм підготовки фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчальна дисципліна «Історія української культури» входить до переліку нормативних дисциплін, спрямованих на формування загальних компетентностей фахівця/здобувача.

Пререквізити – навчальна дисципліна викладається в 1 семестрі першого року навчання та не залежить від інших навчальних дисциплін в структурно-логічній схемі освітньої професійної програми (надалі – ОПП). Основою вивчення навчальної дисципліни є базові знання, які студенти набувають у середній школі зі всесвітньої історії, історії України та інших дисциплін.

Постреквізити - дана навчальна дисципліна формує навички / здатність у студентів зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області відповідної ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Навчальна дисципліна забезпечує знання для наступних дисциплін ОПП «Хімічні технології та інженерія» першого (бакалаврського рівня) освіти: «Ділове спілкування та культура мовлення».

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Стародавня та середньовічна історія української культури.

Тема 1.1 Вступ до дисципліни «Історія української культури

Тема 1.2. Культура первісного суспільства і давніх цивілізацій

Тема 1.3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної культури

Тема 1.4 Культурне життя в Україні в другій половині XIV - XVIII ст.

Розділ 2. Українська культура нового та новітнього часу

Тема 2.1. Українська культура XIX – початку XX ст.

Тема 2.2. Національна культура в період Української революції 1917–1921 рр. та радянської влади (1917–1991 рр.)

Тема 2.3 Культурні процеси в сучасній Україні. Взаємозв'язок української та світової культур

Тема 2.4. Культурне життя української еміграції.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для підготовки до лекційних, семінарських занять, модульної контрольної роботи, самостійної роботи тощо використовується базова та додаткова література (надалі – література), а також рекомендовані історичні джерела. Література, яку треба використовувати для опанування дисципліни, опрацьовується студентами самостійно із застосуванням інтернет-ресурсів, Moodle, Google classroom. В умовах дистанційного навчання можна готуватись за допомогою розміщеної в е-вигляді літературою в Moodle та Google classroom з навчальної дисципліни.

4.1 Базовою літературою

1. Історія української культури: комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»./

Уклад.: С.О.Костишева, С.Ю.Боева, А.І.Махінько. К.: НТУУ «КПІ», 2023. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/57163/1/Istoriia_ukr_kultury_posibnyk_2023.pdf.; протокол Методичної ради НТУУ "КПІ ім. І.Сікорського" № 8 від 2.06.2023 р.

2. Історія української культури: навч. посіб. / О. Ю. Павлова та ін.; за ред. О. Ю. Павлової. К.: Центр учбової літератури, 2022. 340 с.

3. Кордон М.В. Історія української культури. Київ: Просвіта, 2021. 584 с.

4. Українська культура : підручник / В.О.Лозовой та ін. Харків: Право, 2021. 400 с.

5. Хома І.Я. Історія української культури: навч. посібник. 2-ге видання, доповнене. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2020. 356 с.

4.2 Додатковою літературою

1. Бойко О. Д. Історія України : підручник. 9-те вид., доповнене. Київ: ВЦ Академія», 2023. 560 с.

2. Бойко О. Новітня історія України 2014-2019 рр.: навчальний посібник. 2-ге вид. К.: ВЦ «Академія», 2023. 224 с.

3. Букач В. М., Бакланова Н. М. Історія української культури. Словник- довідник: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Одеса: вид. Букаєв В.В., 2021. 216 с.

4. Гейштор А. Слов'янська міфологія. К.: Кліо, 2024. 416 с.: іл.

5. Грушевський М.С. Ілюстрована історія України з додатками та доповненнями. Вид. 3-тє., стереотипне. К.: Корбуш, 2022. 720 с.: іл.

6. Історія української культури. Від стародавніх часів до XIX століття. Ілюстрована хрестоматія. К.: Видавництво Ліра-К, 2020. 320 с.

7. Історія української культури. Курс лекцій. / Сабадаш Ю.С. та ін. К.: Видавництво: Ліра-К, 2020, 168 с.

8. Історія української культури (Українська культура XX ст.): ілюстрована хрестоматія. У 3-х частинах. / за заг. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. Ч. II. К.: Видавництво Ліра-К, 2022. 292 с.

9. Історія української культури (1993 - 2023): ілюстрована хрестоматія. У 3-х частинах. / за заг. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. Ч. III. К.: Видавництво Ліра-К, 2024. 292 с

10. Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. Станом на 1 січня. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

11. Романько І.І. Історія та культура української діаспори. Навчальний посібник. Частина перша. Кропивницький: Видавництво ЛА НАУ, 2020. 328 с.

12. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів. / В.М. Зотов та ін. К.: Центр учбової літератури, 2024. 264 с.

13. Україна в контексті історичного розвитку Європи: підручник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх спеціальностей / С.Ю.Боева, В.Ю.Бузань, А.А.Кізлова, С.О.Костишева, О.В.Лабур, І.К.Лебедев, Ф.Л.Левітас, А.О.Лихолат, А.І.Махінько, І.С.Тарнавський, С.В.Чолій, Т.В.Шевчук. За ред. д.і.н., проф. С.О.Костишевої. К.: Арт Економі, 2021. 306 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/41918>.

4.3. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека українця URL: <http://teka.ks.ua/>

2. Енциклопедія історії України. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe>

3. Звід пам'яток історії та культури України: Енциклопедичне видання: у 28 т. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe>.

4. Ізборник URL: <http://litopys.org.ua/>

5. Інститут історії України Національної академії наук України URL: <http://www.history.org.ua/>

6. Культура та мистецтво України. URL: <http://histua.com/knigi/narisi-z-istorii-ukraini>

7. Культура України: історія української культури: відомі люди, побут, традиції URL: <http://k-ua.net/>

8. Музей видатних діячів української культури URL: <http://mvduk.kiev.ua/>

9. Український центр URL: <http://www.ukrcenter.com/>

10. 1000 років української культури URL: <http://1000years.uazone.net/>.

11. Сайт Інститут історії України Національної академії наук України URL:

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Для вивчення дисципліни заплановано проведення 8 лекційних та 7 семінарських занять, під час яких заплановано виконання модульної контрольної роботи та письмової роботи есе та таблиці за темами семінарів № 1 та 2.

Під час вивчення навчального матеріалу застосовуються наступні **методи навчання**:

Код методу навчання	Метод навчання	Рекомендовано при проведенні	
		Лекційних занять	Семінарських занять
МН 1	Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний Відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо)	+	+
МН 2	Словесний метод (лекція, бесіда, інструктаж тощо)	+	+
МН 3	Наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій)	+	+
МН 4	Дискусійний метод	+	+
МН 5	Ділова гра , як метод активного творчого навчання		+
МН 6	Частково-пошуковий, або евристичний, метод Організація активного пошуку рішення поставлених пізнавальних завдань		+
МН 7	Метод проблемного викладу До викладу матеріалу: ставиться проблема - формується завдання на основі різних джерел і засобів. На занятті розглядається спосіб рішення задачі.		+

Нижче наведено розподіл аудиторних годин за темами курсу та календарний план їх проведення

Назви розділів і тем	Лекції		Семінарські		Оцінювання
	Тижні навчання	Години	Тижні навчання	Години	
Розділ 1 Стародавня та середньовічна історія української культури.					
Тема 1.1 Вступ до дисципліни «Історія української культури»	1	2	2	2	Семінарське заняття Письмова робота есе та таблиця
Тема 1.2. Культура первісного суспільства і давніх цивілізацій	3	2	4	2	Семінарське заняття Письмова робота есе та таблиця
Тема 1.3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної культури	5	2	6	2	Семінарське заняття
Тема 1.4 Культурне життя в Україні XIV-XVIII ст.	7	2	8	2	Семінарське заняття
Разом за розділом 1		8		8	
Розділ 2. Українська культура нового та новітнього часу					
Тема 2.1. Українська культура XIX – початку XX ст.	9	2	10	2	Семінарське заняття
Тема 2.2. Національна культура в період Української революції 1917–1921 рр. та радянської влади (1917–1991 рр.)	11	2	12	2	Семінарське заняття
Тема 2.3. Культурні процеси в сучасній Україні. Взаємозв'язок української та світової культур	13	2	14	2	Семінарське заняття
Тема 2.4. Культурне життя української	15	2			

Назви розділів і тем	Лекції		Семінарські		Оцінювання
	Тижні навчання	Години	Тижні навчання	Години	
еміграції.					
Разом за розділом 2		8		6	
Модульна контрольна робота				(2)	Модульна контрольна робота
Залік				(2)	
Всього годин		16		14	

Відповідність методів навчання та оцінювання відображені в рейтинговій системі оцінювання, яка передбачає: семінари, модульна контрольна робота, підсумковий залік

5.1. Лекційні заняття

№ п/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
1	Вступ до дисципліни «Історія української культури» <i>Перелік основних питань:</i> 1. Концептуальні підходи щодо визначення категорії «культури»: її сутності, функцій та структури. 2. Поняття світової та національної культури. 3. Періодизація, джерельна база, методологічні принципи вивчення історії української культури
2	Культура первісного суспільства і давніх цивілізацій <i>Перелік основних питань:</i> 1. Первісні культури на теренах сучасної України. 2. Культура народів Кіммерії, Скіфії і Сарматії. 3. Антична культура полісів Північного Причорномор'я
3	Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства в контексті європейської середньовічної культури . <i>Перелік основних питань:</i> 1. Соціально-історичні умови становлення і розвитку культури Київської Русі. 2. Мова, писемність, освіта, науково-технічні знання. Література і фольклор. 3. Містобудування та архітектура. Особливості Галицької архітектури. Живопис та декоративно-прикладне мистецтво. 4. Історичне значення культури Київської Русі та Галицько-Волинського князівства. Київська Русь як частина середньовічної європейської цивілізації
4	Культурне життя в Україні XIV- XVIII ст. <i>Перелік основних питань:</i> 1. Національно-культурні процеси й духовне життя в Україні у XIV-XV ст. 2. Українська культура в XVI- першій половині XVII ст. 3. Соціально-історичні умови становлення і розвитку культури другої половини XVII-XVIII ст. 4. Освіта та наука. Література, музика і театр. 5. Архітектура і живопис
5	Українська культура XIX - початку XX ст. <i>Перелік основних питань:</i> 1. Розвиток української культури в першій половині XIX ст. 2. Українська культура в другій половині XIX ст. 3. Розвиток української культури в перше десятиліття XX ст.

№ п/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
6	<p>Національна культура в період Української революції 1917–1921 рр. та радянської влади (1917–1991 рр.)</p> <p>Перелік основних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Освіта, наука, новітні тенденції, національна самобутність у театральному, образотворчому мистецтві та літературі у часи Центральної Ради, Гетьманату, Директорії УНР. 2. Особливості національно-культурного будівництва в 1920-1930-ті роки. 3. Культура України в роки Другої Світової війни. 4. Українська культура в другій половині 1940-х – 1980-ті роки.
7	<p>Культурні процеси в сучасній Україні. Взаємозв'язок української та світової культур</p> <p>Перелік основних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культурне життя України в умовах соціально-економічних трансформацій 90-х років ХХ ст. 2. Проблеми культурного розвитку українського суспільства в умовах поглиблення глобалізації на початку ХХІ ст. 3. Християнська церква і духовне оновлення українського народу в умовах розбудови суверенної української держави. 4. Міжнародні зв'язки України в сфері освіти, науки, культури.
8	<p>Культурне життя української еміграції.</p> <p>Перелік основних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми типологізації еміграції. Особливості процесу еміграції з України. 2. Культурні надбання української діаспори в Європі. 3. Внесок українців Америки та Австралії у світову та українську культуру. 4. Культурне життя українців у Росії, Білорусі, Казахстану та в інших республіках бывшего Радянського Союзу.

5.2 Семінарські заняття

№ п/п	Назва теми семінарського заняття та перелік основних питань
1	<p>Історія української культури як наука і навчальна дисципліна.</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст, еволюція поняття «культура». Типологія культури. 2. Українська національна культура в контексті світової. 3. Періодизація, джерельна база та основні підходи до вивчення історії української культури. 4. Місце і значення курсу «Історія української культури» в системі гуманітарної підготовки майбутнього технічного спеціаліста.
2	<p>Витоки української культури</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культурні пам'ятки кам'яного віку. Трипільська археологічна культура: поширення, характерні ознаки. 2. Культурні пам'ятки епохи бронзи і заліза. Культура грецьких колоній Північного Причорномор'я. 3. Слов'янська доба в культурі українських земель. 4. Культурна спадщина народів Криму доби раннього Середньовіччя.
3	<p>Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запровадження християнства у Київській Русі та його значення для еволюції культури. 2. Писемність, освіта, література, наукові знання, архітектура, образотворче та прикладне

№ п/п	Назва теми семінарського заняття та перелік основних питань
	<p>мистецтво, музика Київської Русі.</p> <p>3. Соціокультурні процеси та мистецькі здобутки Галицько-Волинського князівства.</p> <p>4. Внесок інших народів до історико-культурної спадщини Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.</p>
4	<p>Українська культура XIV – XVIII ст. Феномен українського бароко</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <p>1. Ренесансно-реформаційні ідеї в українській культурі.</p> <p>2. Освіта, наука, книгодрукування, просвітницька діяльність братств, література, музика, театр, архітектура та образотворче мистецтво XIV – першої половини XVII.</p> <p>3. Феномен козацької культури.</p> <p>4. Літописання і література, усна народна творчість, музична і театральна культура, архітектура, живопис епохи бароко (другої половини XVII – XVIII ст.).</p> <p>5. Особливості розвитку культури народів України в період Гетьманщини, російського та австрійського панування.</p>
5	<p>Культура України XIX – початку XX ст. Національно-культурне відродження</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <p>1. Сутність національно-культурного відродження, його періодизація.</p> <p>2. Освіта та наука, «Просвіти», наукові товариства, український літературний процес, театр, музика, національний стиль в архітектурі та образотворчому мистецтві.</p> <p>2. Українська культура доби Першої світової війни та революцій.</p> <p>3. Національно-культурні процеси в житті національних меншин України.</p>
6	<p>Національна культура в період Української революції 1917–1921 рр. та радянської влади (1917–1991 рр.)</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <p>1. Відродження української культури в умовах національно-демократичної революції (1917-1920 рр.)</p> <p>2. Культурне будівництво у радянській Україні в 20—30-ті рр.</p> <p>3. Державна політика в сфері культури в УРСР в 1940-х - 1980-ті роки.</p> <p>4. Культурне життя національних меншин України.</p>
7	<p>Сучасна українська культура</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <p>1. Культурне життя України в умовах соціально-економічних трансформацій 90-х років XX ст.</p> <p>2. Реформування системи освіти в Україні. Стан, перспективи науково-технічного розвитку сучасної України.</p> <p>3. Розвиток української літератури, кіномистецтва і театру, образотворчого та музичного мистецтва.</p> <p>4. Особливості культурного життя національних меншин.</p>

Платформа дистанційного навчання:

Для кращого засвоєння матеріалу навчальної дисципліни в період дистанційної роботи, використовується електронна пошта, платформа дистанційного навчання «Сікорський» на основі системи платформ Moodle (<https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=1663>) та платформа для проведення онлайн-зустрічей Google Meet, за допомогою яких:

- спрощується розміщення методичних рекомендацій, навчальних матеріалів, літератури тощо;
- здійснюється зворотній зв'язок зі студентами щодо навчальних завдань та змісту навчальної дисципліни;

- перевіряються і оцінюються виконані завдання; ведеться облік виконання студентами плану навчальної дисципліни, дотримання графіку подання навчальних/індивідуальних завдань та їх оцінювання

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студентів передбачена у вигляді більш глибокого опрацювання теоретичних матеріалів лекцій, виконання практичних завдань, підготовки до модульної контрольної роботи, підготовки до заліку. У межах цієї самостійної роботи також студентів заохочують до науково-дослідницької роботи та оприлюднення її результатів, зокрема до участі в науково-практичних конференціях – насамперед тій, котру щороку проводить кафедра історії («Україна: історія, культура, пам'ять»). Студенти разом з викладачем визначаються з тематикою тез, доступною літературою та історичних матеріалів. Також під керівництвом викладача студенти ознайомлюються з вимогами оформлення та подають тези до конференції.

6.1. *Теми для самостійного опрацювання* - не заплановано

6.2. *Підготовка до лекційних та семінарських занять.* Для підготовки до лекційних та семінарських занять студенту необхідно опрацювати заплановану базову та допоміжну літературу, рекомендовані джерела та підготувати матеріал для його обговорення на заняттях. На це здобувачу виділяється **18** годин СР

6.3. Самостійна робота складається з письмової роботи есе та таблиці за темами семінарів № 1 та 2.

6.4. *Модульна контрольна робота.* На підготовку до МКР відводиться 4 години СРС. Перелік питань для підготовки до МКР надано у **Додатку В**.

6.5. *Залік.* Залік проводиться за графіком на 16 тижні. За результатами набраних рейтингових балів за семестр здобувач отримує залік без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша 60. Здобувачі, які мають рейтингові бали до 59, або бажають підвищити свій результат – складають залікову контрольну роботу або проходять співбесіду за заліковими питаннями. На підготовку до заліку відводиться 6 годин СРС. Перелік питань для підготовки до заліку надано у **Додатку А**. У період дистанційного навчання залік може бути проведений згідно графіку занять за допомогою системи Moodle та платформи для проведення онлайн-зустрічей Google Meet.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

7.1. **Правила відвідування занять. Лекції.** Студенту важливо відвідувати лекції, де висвітлюється систематизований навчальний матеріал, демонструються презентації в обсязі достатньому для опанування навчальної дисципліни. Без прослуховування лекційного матеріалу студенту буде складно підготуватися до семінарського заняття, виконати МКР та інші завдання. Відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно.

Семінарські заняття. Студентам рекомендується відвідувати семінари, бо остаточний рейтинговий бал значною мірою залежить саме від результатів роботи на семінарських заняттях та виконання МКР. Активна участь студента на семінарських заняттях є обов'язковою. Рейтинг студента значною мірою формуватиметься за результатами його роботи на семінарських заняттях. Відсутність на семінарських заняттях або невідповідність до них призводить до зниження підсумкового рейтингу з навчальної дисципліни.

7.2 **Правила поведінки на заняттях.** Опрацьовуючи навчальний матеріал дисципліни «Історія української культури», студенти:

1) **на лекціях:**

- слухають лектора та за потреби записують важливу інформацію;
- проводять аналітичний огляди із застосуванням дискусійної форми спілкування лектора зі студентами.

2) **на семінарських заняттях** (у межах практичних занять)

- роблять доповіді, демонструють презентації, висловлять власну думку з семінарських питань, беруть участь у дискусіях з проблемних питань курсу;
- виконують модульну контрольну роботу із застосуванням платформи «Сікорський».

На лекціях Тематика лекцій висвітлена у робочій програмі дисципліни. Вітаються питання від студентів до викладача під час лекції. Викладач може ставити питання окремим студентам або загалом аудиторії. Допускається діалог між студентами і викладачем на лекції.

Робота студентів **на семінарських заняттях** виглядає як сумарна робота в яку входить:

- виступ з основного питання або усна наукова доповідь.
- доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ.
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- аналіз джерельної і монографічної літератури.
- письмові завдання (тестові завдання, творчі роботи, історичні есе тощо) та їх оформлення

відповідно до вимог.

Під час семінарських занять викладач узагальнюватиме та аналізуватиме помилки і недоліки складених студентами доповідей (особистої точки зору), відповідатиме на питання студентів, студенти оцінюватимуть доповіді один одного, доповнюючи або виявляючи недоліки в доповіді.

Тематика лекцій і семінарів висвітлена у робочій програмі дисципліни (силабусі), яка розміщена в Електронному кампусі, на вебсайті кафедри історії, платформі «Сікорський» (Moodle).

Очікується, що під час семінарських занять кожен студент доповідатиме з певного питання семінару, доповнюватиме доповіді інших студентів та висловлюватиме власну думку під час тематичних обговорень.

Під час семінарських занять студентам дозволяється користуватися власними письмовими нотатками й конспектами. При цьому варто намагатися доповідати, доповнювати, висловлювати думку в усній формі, а не зачитувати текст з аркуша паперу.

На лекціях та семінарських заняттях допускається використання ноутбуків, планшетів, телефонів для реалізації навчальних цілей. Наприклад, проходження тесту на платформі «Сікорський», демонстрації презентації. Зачитувати доповідь чи доповнення з екрану ноутбуку, планшета, телефону не варто.

Під час пошуку інформації в мережі Інтернет рекомендується дотримуватися базових правил інформаційної гігієни, використовувати надійні й перевірені джерела інформації та критично ставитися до сумнівних джерел інформації.

Позааудиторні заняття та залучення професіоналів-практиків. Під час вивчення дисципліни можливі позааудиторні заняття, що включають відвідування міжнародних конференцій та інших науково-практичних заходів в межах тематики дисципліни за умови активної участі у таких заходах. Для опанування і поглиблення практичних навичок на заняття можуть бути запрошені професіонали-практики (стейкхолдери) за попереднім узгодженням.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. Положення про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>) регламентує визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. У разі проходження здобувачем он-лайн курсу чи іншого елемента неформальної освіти за наведеною у розділі «Додаткова інформація з дисципліни» здобувачеві/здобувачці можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання. У разі навчання на неформальній освіті за самостійного її обрання проходиться процедура валідації, що передбачає подання здобувачем заяви на ім'я декана, декларації підтверджувальних документів. Рішення про визнання чи не визнання приймається комісією у складі завідувача кафедри, викладача, гаранта освітньо-професійної програми.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів.

Студентів заохочують до науково-дослідницької роботи та оприлюднення її результатів, зокрема до участі у студентській науково-практичній конференції, яку щорічно організовує кафедра історії КПІ ім. Ігоря Сікорського. Тези, виголошені на конференції з тематики навчальної дисципліни оцінюються додатковими балами. Студенти разом із викладачем визначаються з темою тез, доступними джерелами та літературою. Також під керівництвом викладача студенти ознайомлюються з вимогами оформлення та подають тези на конференцію.

Додатковими балами заохочується участь студентів у щорічній олімпіаді з «Історії України» (за умови більше 80% правильних відповідей).

Виконання творчого завдання оцінюються додатковими балами.

Згідно п.2.7 Положення (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) сума заохочувальних балів не може перевищувати 10 балів, при цьому загальний рейтинговий бал здобувача не може перевищувати 100 балів.

Заохочувальні бали не входять до основної шкали РСО. Штрафні бали не передбачаються.

Політика дедлайнів та перескладань.

Опрацювання пропущеного лекційного матеріалу відбувається шляхом посиленої підготовки до семінарських занять.

Згідно пп.3.1. – 3.2. Положення (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) непроходження здобувачами заходу поточного контролю (наприклад, модульна контрольна робота, робота на семінарському занятті, тестуванні тощо) під час аудиторного заняття в синхронному режимі без поважних причин оцінюється у 0 балів.

Якщо контрольні заходи пропущені здобувачем з поважних причин, то йому надається можливість виконати їх у визначеними викладачем часом та формою. Оцінка відпрацьованих здобувачем контрольних заходів проводиться згідно рейтингової системи оцінювання результатів навчання (п.8 Силабусу).

Рекомендується як найшвидше випрацювати пропущені контрольні заходи.

Здобувач, у якого за результатами семестрового контролю виникла академічна заборгованість, має право її ліквідувати відповідно до Положення про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/index.php/node/177>

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. У випадку не згоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>

Політика щодо академічної доброчесності. Необхідним під час виконання завдань з дисципліни є дотримання політика та принципів академічної доброчесності, які, у тому числі викладено у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» <https://kpi.ua/code>, Положенні про систему запобігання академічному плагиату в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/47>.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі завдання, як під час виконання навчальних завдань з дисципліни, так і індивідуальні завдання, мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання ШІ для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на ШІ як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з інших авторитетних джерел. Усі випадки використання ШІ для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так і інших інструментів ШІ. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (РСО-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

8.1. Поточний контроль

Поточний контроль: здійснюється під час навчальних занять і має на меті перевірити рівень підготовки студентів до навчальних занять. Під час семінарів проводиться опитування

здобувачів освіти по питаннях семінарів. Модульна контрольна робота проводиться як контроль залишкових знань з навчальної дисципліни.

8.2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Результати календарного контролю: атестований (а) та неатестований (н/а). Він залежить від кількості набраних балів на момент проведення календарного контролю відповідно до вимог КПП ім. Ігоря Сікорського.

Критерії		Перша атестація	Друга атестація	
Термін атестації		8-й тиждень	14-й тиждень	
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	15 балів	35 балів	
	Поточний контрольний захід	МКР -	+	
	Семінарські заняття	№№ 1-3	+	-
		№№ 4-7	-	+
самостійна робота		+	+	

8.3. Семестровий контроль залік.

Оцінювання та контрольні заходи.

Робота здобувача складається із двох компонентів: доповіді на семінарських заняттях та/або активна робота на семінарі.

Ваговий бал за роботу на кожному із 7 семінарських заняттях та доповідях на них становить – 8 балів.

повна відповідь (не менше за 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд. Надано правильні та повні відповіді на запитання (не менше за 90% потрібної інформації). Окрім доповіді здобувач брав активну участь в роботі семінару.	8 балів
достатньо повна відповідь (не менше за 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності). Окрім доповіді здобувач брав активну участь в роботі семінару.	6 – 7 балів
неповна, без достатнього обґрунтування, відповідь (не менше за 60% потрібної інформації). Відповіді на запитання не повні (не менше за 60% потрібної інформації). Окрім доповіді здобувач брав участь в роботі семінару.	5 бали
тема доповіді не розкрита, відсутній особистий погляд на проблему, неповні відповіді на запитання. Здобувач не брав участі в обговоренні питань семінару	0 балів

Максимальна кількість балів за семінарські заняття становить 56 балів.

2. Написання МКР з 3 питань. Максимальний ваговий бал за одне питання становить 12 балів. Максимальна кількість балів за МКР становить 36 балів.

Критерій оцінювання одного питання МКР

відповідь повна з власними узагальненнями та висновками (не менше 90%)	11 - 12 балів
достатньо повна відповідь, яка в основному розкриває питання, наявність незначних неточностей (не менше за 75%)	9 - 10 балів
питання розкриті не повністю з порушенням послідовності викладання, нелогічні висновки (не менше за 60%)	7 - 8 балів
менше 60% відповіді або списана з джерела (підручник, сайт тощо)	0 балів

3. Самостійна робота складається з письмової роботи есе та таблиці за темами семінарів 1 та 2. Максимальна кількість балів за есе становить 5 балів, максимальна кількість балів за таблицю 3 бали. Максимальна кількість балів за самостійну роботу становить 8 балів.

Критерій оцінювання есе:

робота структурована, логічна, має проблемний характер, власна позиція	5 балів
--	---------

аргументована (>2 аргументів, що ґрунтуються на фактологічному матеріалі)	
робота структурована, представлено власну позицію без достатнього пояснення або власна позиція наявна, але наведено не більше двох аргументів, судження наведені без опори на фактологічний матеріал	3-4 бали
робота не структурована, власна позиція не представлена, суть роботи не дає уявлення про розуміння теми, скопійований матеріал з джерела або згенерований штучним інтелектом видається за власний, наявні стилістичні та граматичні помилки	2 бали
відповідь відсутня або списана з джерела (підручник, сайт тощо)	0 балів

Критерій оцінювання таблиці:

робота цілісна, рядки заповнено відповідно теми, логічний і чіткий виклад матеріалу, відсутня зайва деталізація, продемонстровано уміння аналізу та систематизації матеріалу	3 бали
відносно цілісна робота, рядки в цілому заповнено відповідно теми, наявна певна зайва деталізація, наявне часткове уміння аналізу та систематизації матеріалу, наявність несуттєвих помилок	2 бали
робота не виглядає цілісною, матеріал скопійований без відповідної систематизації та аналізу, наявні суттєві помилки	0 балів

Залік. Залікова контрольна робота.

Згідно пп.3.8 – 3.10, 3.12 Положення (<https://osvita.kpi.ua/node/37>):

1. Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни доводиться до здобувача на заліку під час заліково-екзаменаційної сесії на 16 тижні (п.3.8).

2. Здобувачі, що набрали 60 і більше балів, отримують відповідну рейтингову оцінку без потреби виконання залікової контрольної роботи (п.3.9.).

3. Здобувачі, які набрали менше 60 балів, і ті, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, виконують залікову контрольну роботу, яка оцінюється максимально у 100 балів (п. 3.10.).

4. Якщо здобувач, який складав залік для підвищення своєї рейтингової оцінки, і за його результатами отримав меншу за поточну кількість балів, то він отримуватиме рейтингову оцінку за результатами заліку («жорсткий підхід», п.3.12).

Залікова робота має два варіанти залікових білетів.

Варіант 1. Для здобувачів, що виконали МКР, але набрали менше 60 балів, або бажають підвищити свою рейтингову оцінку (п. 3.10 Положення).

Максимальна оцінка за залікову роботу – 100 балів.

Кількість балів за питання за темами:

I блок: 1.1. Вступ до дисципліни «Історія української культури», 1.2. Культура первісного суспільства і давніх цивілізацій, 1.3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної культури.	34 бали
II блок: 1.4. Культурне життя в Україні XIV- XVIII ст., 2.1. Українська культура XIX – початку XX ст.	32 бали
III блок: 2.2. Національна культура в період Української революції 1917–1921 рр. та радянської влади (1917–1991 рр.), 2.3. Культурні процеси в сучасній Україні. Взаємозв'язок української та світової культур. 2.4. Культурне життя української еміграції.	34 бали

Критерій оцінювання залікового питання

повна відповідь (не менше за 90% потрібної інформації)	30 – 32 бали	32 – 34 бали
достатньо повна відповідь (не менше 85% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями	27 – 29 балів	30 – 31 бал
відповідь на питання в цілому розкрито (не менше за 75% потрібної інформації)	24 – 26 балів	27 – 29 балів
неповна відповідь (не менше 65% потрібної інформації)	21 – 23 балів	24 – 26 балів
неповна відповідь (не менше за 60% потрібної інформації), значні помилки	18 – 20 бали	21 – 23 бали

неповна відповідь (менше за 60% потрібної інформації) або відповідь відсутня	0 балів	0 балів
--	---------	---------

Варіант 2. Для здобувачів, які не виконали всі заплановані частини МКР без поважних причин та отримали 0 балів (пп. 3.1. – 3.3 Положення)

Максимальна оцінка за залікову роботу – 100 балів.

Кількість балів за питання за розділами, тестове завдання або співбесіду:

I блок: 1.1. Вступ до дисципліни «Історія української культури», 1.2. Культура первісного суспільства і давніх цивілізацій, 1.3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної культури.	28 бали
II блок: 1.4. Культурне життя в Україні XIV- XVIII ст., 2.1. Українська культура XIX – початку XX ст.	24 бали
III блок: 2.2. Національна культура в період Української революції 1917–1921 рр. та радянської влади (1917–1991 рр.), 2.3. Культурні процеси в сучасній Україні. Взаємозв'язок української та світової культур. 2.4. Культурне життя української еміграції.	28 балів
Тестове завдання або співбесіда	20 балів

Критерій оцінювання тестового завдання або співбесіди:

правильні відповіді (не менше 60%)	12 – 20 балів
відповіді відсутні або правильних відповідей менше 60%	0 балів

Критерій оцінювання одного залікового питання:

повна відповідь (не менше за 90% потрібної інформації)	23 – 24 бали	26 – 28 бали
достатньо повна відповідь (не менше за 75% потрібної інформації)	21 – 22 балів	23 – 25 бал
неповна відповідь (не менше за 60% потрібної інформації)	18 – 20 балів	20 – 22 балів
відповідь відсутня або невірна (менше за 60% потрібної інформації)	15 – 17 балів	17 – 19 балів

До зниження рейтингу здобувача призводить невиконання МКР та експрес-контролів; неналежна підготовка до семінарів; неточності, неповнота, помилки у відповідях чи використання не фахових джерел.

Здобувач може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення здобувача з виставленою оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Рейтингова оцінка здобувача складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю та заохочувальних балів. До відомості викладач вносить рейтингову оцінку з подальшим переведенням її до оцінок за університетською шкалою (Таблиця 1), та за потреби відмітку «не допущено» або «усунено» (п.3.13 Положення, Таблиця 2).

Таблиця 1. Відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше за 60	Незадовільно

Таблиця 2. Відмітки у відомості семестрового контролю

Не допущено	Невиконання умов допуску до семестрового контролю. Дана умова не передбачена в РСО.
Усунено	Порушення принципів академічної доброчесності або морально-етичних норм поведінки

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань до семестрового контролю (заліку) надані в **додатку А** до силабусу.

Рекомендований перелік тем на МКР надано у п. 5.2 силабусу та у **Додатку Б** до силабусу.

Визнання результатів навчання в інших ВНЗ, а також у неформальній/ інформальній освіті.

Визнання результатів навчання в інших ВНЗ, в тому числі у неформальній/ інформальній освіті ухвалено в Університеті наступними документами:

- Положення про визнання іноземних документів про освіту (<https://osvita.kpi.ua/node/123>);
- Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>);
- Положення про академічну мобільність (<https://osvita.kpi.ua/node/124>);
- Порядок оформлення індивідуального навчального плану студентів, які беруть участь у програмах академічної мобільності (<https://osvita.kpi.ua/node/186>).

При наявності у здобувача документів, які підтверджують його участь у наукових конференціях (міських, міжміських, Всеукраїнських тощо), академічній мобільності (в тому числі індивідуальній) за темою семінарського заняття або розділу навчальної дисципліни, вони можуть враховуватися викладачем у семестровому та поточному контролі відповідно до рейтингової системи оцінювання результатів навчання. Додаткова валідація даних результатів неформального навчання не передбачається (згідно п. 2.2. Положенням про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті).

Позааудиторні заняття. Можлива участь студентів у:

- науково-дослідницькій роботі та оприлюдненні її результатів, зокрема, на Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції "Україна: історія, культура, пам'ять", яку щороку проводить кафедра історії та інших;
- діяльності студентського гуртка наукового спрямування «Клуб шанувальників історії»;
- олімпіаді з історичних дисциплін в тому числі з «Історії України», що проводиться на кафедрі історії.

Дистанційне навчання. Можливе синхронне та асинхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій (Google Meet, Microsoft Teams, Zoom, Skype тощо) та освітньої платформи дистанційного навчання «Сікорський» (Moodle, Google Classroom). Викладення дисципліни може бути переведено у дистанційну форму за відповідних умов згідно розпоряджень університету.

Інклюзивне навчання. Допускається відповідно до «Положення про організацію інклюзивного навчання у КПІ ім. Ігоря Сікорського» (2020) <https://osvita.kpi.ua/ppoin>.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцент кафедри історії, к.і.н, доцент Боева Світлана Юріївна.

Ухвалено кафедрою історії (протокол № 14 від 18.06.2025р.)

Погоджено Методичною радою університету (протокол № 8 від 29.05.2025р.)

До силябусу внесені зміни на підставі Положення (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та розпорядження по університету №РП/333/25 від 30.09.2025.

Ухвалено кафедрою історії (Протокол № 4 від 09 жовтня 2025р.)

Погоджено Методичною комісією факультету/інституту абревіатура або повна назва факультету/інституту (протокол № від 14 жовтня 2025р.)

Перелік питань до семестрового контролю (заліку)

Зразок залікового білету

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Рівень вищої освіти _____ **першого (бакалаврського)** _____
(назва ступеня)

Спеціальність *Хімічні технології та інженерія* _____
(код і назва напрямку підготовки)

Освітня програма *Хімічні технології та інженерія* _____
(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна *Історія української культури* _____
(назва)

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № _____

- 1 *Питання з I блоку питань*
- 2 *Питання з II блоку питань*
- 3 *Питання з III блоку питань*

Затверджено на засіданні кафедри *Історії* _____
(назва кафедри)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 202 р.

Завідувач кафедри історії _____
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

ПИТАННЯ для формування залікових білетів *

Питання з I блоку

1. Поняття «культура», її сутність, структуру і функції.
2. Основні принципи та джерельна база історії української культури як галузі історичної науки.
3. Культурні пам'ятки первісних суспільств на території України.
4. Археологічні пам'ятки України, які свідчать про вдосконалення знарядь праці та перехід до нового способу життя.
5. Виникнення мистецтва Найдавніші пам'ятки мистецтва на території України.
6. Трипільська культура як визначне явище в історії України
7. Культури кіммерійців, скіфів і сарматів
8. Міста-держави Північного Причорномор'я в історії української культури.
9. Культура, вірування та звичаї давніх слов'ян.
10. Запровадження християнства та його значення для культурного розвитку Русі
11. Період найвищого культурного розвитку Київської Русі
12. Культурні пам'ятки Давньої Русі, які дійшли до наших днів.
13. Декоративно-прикладне та образотворчого мистецтва Київської Русі в XI – XII ст.
14. Культурний розвиток Галицько-Волинської держави за князя Данила
15. Спільні літературні жанри в літературі Київської Русі та Галицько-Волинської держави.
16. Писемність, освіта та науково-технічні знання Київської Русі та Галицько-Волинської держави.
17. Музична культура Давньої Русі XI – XIII ст. та Галицько-Волинської держави.
18. Основні архітектурні пам'ятки Київської Русі та Галицько-Волинської держави XI – XIII ст.

Питання з II блоку

1. Суть поняття «полемічна література» та причини появи такої літератури в Україні.

2. Стан релігійного життя та роль церкви в українському суспільстві у XVI - першій половині XVII ст.
3. Діяльність братств та її значення для розвитку культури та формування національної свідомості українського народу.
4. Особливості українського живопису у другій половині XVI –XVII ст.
5. Освіта в Україні у XVI – XVIII ст.
6. Шкільна драма, інтермедія, вертеп і професійний театр в Україні.
7. Розвиток культури в другий половині XVII – у XVIII ст. як чинник консолідації українського народу.
8. Українська барокова архітектура XVII – XVIII ст.
9. Діяльність вищих навчальних закладів освіти, які діяли на українських землях у XVIII ст.
10. Поняття «національно-культурне відродження», основні етапи цього процесу в Україні.
11. Досягнення української музичної культури XIX ст.
12. Освітня реформи XIX ст. в Україні та їх наслідки.
13. Русифікаторська політика царизму в Україні у XIX ст.
14. Творчість художників кінця XIX – початку XX ст.: О.Архипенка, К.Малевица, Ф.Кричевського, О.Богомазова, І.Їжакевича, М.Бойчука.
15. Розвиток культури в Наддніпрянській і Західній Україні XIX ст.

Питання з III блоку:

1. Діяльність урядів Центральної Ради, гетьмана П.Скоропадського і Директорії для відродження та розвитку української культури.
2. Поняття «коренізація», «українізація». Зміни у культурному житті у період «українізації»
3. Суперечливість розвитку культури в Україні у 20 – 30-ті рр. XX ст. та негативний вплив на неї тоталітарної системи.
4. Театральне життя УРСР у 20 – 30-ті рр.
5. Творчість митців України під час Другої світової війни на користь оборони країни, героїчних подвигів народу.
6. Українська культура у повоєнні роки.
7. Період «відлиги» в розвитку культури.
8. Розвиток культури Української РСР у 60 – 80-ті рр. XX ст.
9. Розвиток української культури в умовах кризи радянської системи.
10. Розвиток національної культури на сучасному етапі.
11. Вплив соціально-економічних трансформацій 90-х рр. XX ст. на культурне життя України
12. Сучасна література та образотворчого мистецтва.
13. Освітня політика незалежної України, основні здобутки і прорахунки.
14. Наукові досягнення учених НГУУ «КПІ» в умовах розгортання науково-технічної революції.
15. Досягнення українців діаспори в різних країнах світу.
16. Роль української діаспори у культурному житті сучасної України.
17. Релігійне життя України у роки незалежності.
18. Духовна культура сучасної України.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня «бакалавр»

форма навчання

денна

За матеріалами тем №1.1 – 1.3

1. Проаналізуйте антропологічний підхід до вивчення культури у західній антропології (еволюціоністи, циклічні теорії, структуралісти, екзистенціалісти).
2. Охарактеризуйте внесок українських культурологів у світову культурологічну думку.
3. Розкрийте концепцію української національної культури як цілісності.
4. Зробіть аналіз творчості Михайла Грушевського та його візії періодизації історії української культури
5. Охарактеризуйте варіанти наукової періодизації первісної доби в історії людства.
6. Простежте еволюцію первісно-релігійних вірувань і світогляду у системі духовної культури людини.
7. Дайте характеристику стоянкам первісних людей на терені сучасної України аргументуючи прикладами.
8. Доведіть, що трипільська культура була визначним явищем в історії України.
9. Дайте оцінку розвитку культури кіммерійців, скіфів і сарматів.
10. Визначте місце роль культури античних держав-полісів Північного Причорномор'я в історії української культури.
11. З'ясуйте основні напрями розвитку декоративно-прикладного мистецтва Київської Русі.
12. Зробіть аналіз особливостей розвитку християнського культового мистецтва княжої доби.
13. Розкрийте зміст «Шестиднева» Іоанна Екзарха Болгарського та його значення як джерела для реконструкції історіософських уявлень Давньої Русі.
14. Простежте розвиток освіти в Галицько-Волинському князівстві за часів князів Володимирка та Ярослава Осмомисла.
15. Дайте характеристику Галицько-Волинського літопису як найважливішої пам'ятки давньоукраїнської літератури.

За матеріалами тем №1.4 – 2.2

1. Проаналізуйте розвиток науково-технічних знань в Україні у XIV – першій половині XVII ст.
2. Розкрийте роль братського руху кінця XV – початку XVII ст. в історії української культури.
3. Простежте вплив ренесансу та гуманізму на українське культурне життя.
4. Охарактеризуйте початки українського книгодрукування та перші друковані книги в Україні («Апостол», «Буквар»).
5. Розкрийте філософію Григорія Сковороди і мандрівне просвітництво в Україні XVIII ст.
6. Дайте характеристику творчості українських композиторів XVIII ст.: Максима Березовського, Дмитра Бортнянського, Артема Веделя.
7. Висвітліть роль вертепу і вертепної драми в українській культурі.
8. Простежте прояви народності і народні елементи в українській культурі XVIII ст.
9. Охарактеризуйте барокову архітектуру XVII – XVIII ст.
10. Дайте характеристику розвитку української культури в контексті слов'янського відродження (кінець XVIII – перша половина XIX ст.).
11. Охарактеризуйте університетську освіту на українських землях (XIX – початок XX ст.).
12. Проаналізуйте становище науково-технічних знань в Україні наприкінці XIX – на початку XX ст.
13. Дайте характеристику класицизму і романтизму в українській культурі XIX ст.

14. Визначте жанрові особливості українського театру XIX ст.
15. Проаналізуйте досягнення української музичної культури XIX ст.

За матеріалами тем №2.3 – 2.4

1. Проаналізуйте процес створення системи української національної освіти в добу революції 1917-1920 рр.
2. Висвітліть процес заснування Академії Наук України та охарактеризуйте її діяльність в 1918-1921 рр.
3. Простежте вплив революційних подій 1917-1920 рр. на розвиток театрального, образотворчого мистецтва та літератури.
4. Розкрийте діяльність гетьмана П.Скоропадського по відродженню української культури і науки.
5. Розкрийте зміст і значення політики коренізації (українізації) в УСРР.
6. Охарактеризуйте зміни в культурному житті західноукраїнських земель після включення їх до складу радянської України.
7. Охарактеризуйте книговидавничу справу в Україні в радянський період.
8. Проаналізуйте особливості розвитку театрального та музичного мистецтва в радянський період.
9. Охарактеризуйте зміни в освітянській галузі за роки незалежності України.
10. Визначте особливості сучасного українського телебачення та кіноіндустрії.
11. Висвітліть характерні риси повсякденної культури в епоху мас-медіа (реклама, мода, комп'ютерні технології), «культури в капцях».
12. Проаналізуйте стан і проблеми народного мистецтва на сучасному етапі.
13. Розкрийте роль релігії та церкви в незалежній Україні та духовного відродження української нації.
14. Проаналізуйте багатокультурність сучасної України. Дайте характеристику розвитку культури національних меншин. Визначте перспективи розвитку культури в незалежній Україні.
15. Проаналізуйте досягнення українців діаспори у різних країнах світу.